

Wandelroute Het Hijkerveld

Tekst: Bertus Boivin / Eric van der Bilt
foto: Jaap de Vries

Bestaat er een overtreffende trap van weidsheid? Kan het ergens nog écht stil zijn? Het Hijkerveld geeft de antwoorden op deze vragen. Kom een paar uur kijken en geef u gewonnen!

Ontdek bovendien in één moeite hoe de natuur in staat blijkt te zijn zo'n vierduizend jaar menselijke activiteiten vrijwel geheel te verdonkeremanen.

Informatie over de wandelroute

Lengte route ca. 7 km of de korte route van 4 km.

Startpunt parkeerplaats bij de Hijkerweg rechts langs de weg Hooghalen/Hijken.

Gps-coördinaten startpunt

N 52° 54' 36" / O 06° 31' 13"

Openbaar vervoer

Vanaf NS-station Assen bus naar Hooghalen, uitstappen in het centrum, dan 2,5 km lopen naar het startpunt.

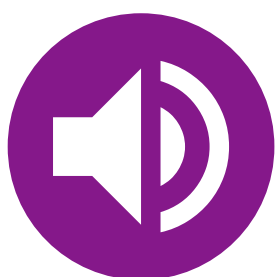
Zie www.9292ov.nl of bel (0900) 9292.

Begaanbaarheid

In natte tijd zijn waterdichte schoenen of laarzen onmisbaar. Een deel van de paden is ontoegankelijk voor invalidenwagens en kinderwagens.

Honden zijn niet toegestaan vanwege het vee.

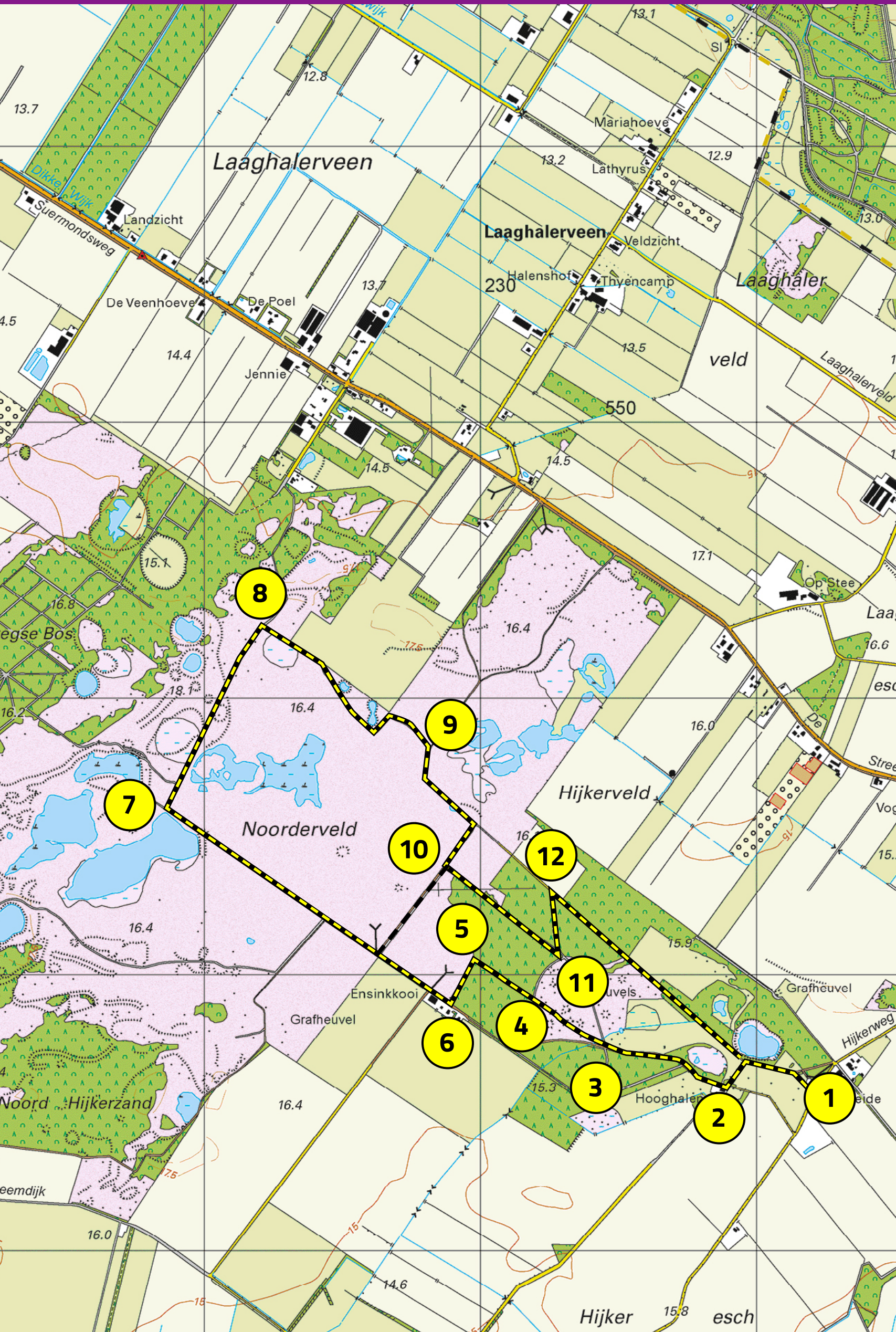
Paaltjes met paarse koppen wijzen u de weg door Landgoed Hooghalen en het Hijkerveld.

Audiotour (8 min)

Route Het Hijkerveld

Routebeschrijving Het Hijkerveld

- 1** Aan het eind van de parkeerplaats ligt een fietspad. Daar gaat u linksaf en blijft het fietspad volgen.
- 2** Bij het huis maakt het fietspad een haakse bocht naar rechts. U blijft het pad volgen.
- 3** Een eind voorbij het Hertenhuisje gaat u rechtsaf via het rooster een heideveldje op. Neem het pad linksaf dat eerst vlak langs het raster loopt.
- 4** Aan het eind van het veld loopt u via het rooster het bos in.
- 5** Aan het eind van het bos slaat u linksaf en volgt het pad langs de bosrand.
- 6** Bij het fietspad gaat u rechtsaf. Voorbij de schaapskooi gaat de route rechtdoor via het rooster het veld op. Het pad over de hei blijft u steeds volgen, ook als het fietspad linksaf gaat.

KORTE ROUTE: ga aan het begin van het veld rechtsaf op het fietspad. Na een paar honderd meter komt u uit op punt 10 van de wandeling.

- 7** Bij het ven aan uw linkerhand slaat u rechtsaf.
- 8** Voorbij het natte gedeelte van de hei gaat u rechtsaf. Het pad volgt de grens van het oude heideveld en voormalige landbouwgronden.
- 9** Bij het fietspad gaat u rechtsaf. Het pad maakt twee haakse bochten. U blijft het pad volgen.
- 10** Bij de uitloper van het bos gaat u linksaf. U verlaat het veld via het veerooster en komt op een lang bospad.
- 11** Vóór het raster van het heideveld maakt de route een scherpe bocht naar links het bos weer in.
- 12** Het bospad komt uit op een verhard pad. U slaat hier rechtsaf. Het pad brengt u terug naar het startpunt.

1 Ijsbaan

Het grote ven rechts is 's winters in gebruik als ijsbaan van de dorpen Hooghalen en Laaghalen. Er worden dan tijdelijke voorzieningen getroffen om de schaatsers van enig licht in de duisternis en van hun natje en droogje te voorzien. Zodra de winter voorbij is, neemt de natuur het heft ook hier weer in handen..

2 Landgoed Hooghalen

Landgoed Hooghalen is een fraai voorbeeld van een ontginningslandgoed zoals die op de Drentse heidevelden in het begin van de 20e eeuw werden aangelegd. Twee Amsterdamse makelaars kochten in de jaren dertig het

Heideblauwtje

grootste deel van het Hijkerveld. Een deel werd ontgonnen en ingericht als Landgoed Hooghalen. Er werd bos geplant voor de houtopbrengst. Naast de voordeur van het huis is een marmeren plaat in de muur gemetseld waarop te lezen staat dat Elisabeth Marie Blaauboer-Benier in 1934 de eerste steen legde. Na de Tweede Wereldoorlog kwam het als beleggingsobject in handen van de levensverzekeringsmaatschappij Utrecht –later de AMEV– die zich tot minimaal onderhoud van het terrein beperkte. Met behulp van 75% subsidie van het ministerie van Landbouw en 20% van de provincie kon Het Drentse Landschap het Hijkerveld in 1986 aankopen. Destijds was het met zijn 800 hectare in één klap het

[Hertenhuisje](#)

grootste terrein van de stichting.

Verderop ziet u aan de rechterkant van het fietspad het Hertenhuisje dat sinds enige tijd door Het Drentse Landschap als

vakantiehuisje verhuurd wordt. Waar kun je zo comfortabel en zo dicht bij de natuur een paar onvergetelijke dagen doorbrengen?

Toen het huisje in de jaren dertig gebouwd werd, kon je het begrip hertenhuisje letterlijk nemen, want het diende de eerste jaren als onderdak voor de herten in het wildpark van het Landgoed Hooghalen.

3 Grafheuvels

In de loop van de jaren zijn op dit veldje tientallen bomen gekapt om het een parkachtig karakter te geven. Schotse hooglanders verzorgen dagelijks het natuurbeheer. Let u maar eens op de aangevreten struiken die overal om u heen staan. Verspreid over dit heideveld liggen circa vijftien grafheuvels die archeologen een uniek beeld hebben gegeven van meer dan 4000 jaar bijna onafgebroken menselijke aanwezigheid in het gebied. De heuvels stammen uit het neolithicum, de bronstijd en de ijzertijd. Naast allerlei aardewerk zijn stenen hamers, bronzen naalden, pijlpunten en zelfs een tweetal gouden sieraden gevonden.

4 Productiebos

Dit stuk bos lijkt nog het meest op het oorspronkelijke productiebos van Landgoed Hooghalen. De hoge lariksen in de percelen rechts zijn bij de aanleg van het bos geplant en zijn nu dus zo'n zeventig jaar oud.

5 Akkertjes uit de ijzertijd

Wie er oog voor heeft, kan in het veld iets van een dambordstructuur herkennen met vakken van ongeveer 30 bij 30 meter. Dit zijn Celtic fields, akkertjes uit de ijzertijd. Het Hijkerveld is een van de plekken in Nederland waar ze nog duidelijk herkenbaar zijn. Op een luchtfoto van het Hijkerveld zijn de contouren van de akkertjes te zien als lichte strepen op een donkere ondergrond. Op het zuidelijke deel van het veld in de buurt van de Leemdijk zijn de resten van de boerderijen gevonden

Celtic fields of raatakkertjes

van de boeren die een paar duizend jaar geleden deze akkertjes bebouwden. De informatie die archeologen uit de plattegronden konden aflezen, was zo duidelijk dat men bij Orvelte aan de rand van het Oosterveld een van deze ijzertijd-boerderijen heeft kunnen reconstrueren.

6 Schaapskooi en kudde

De schaapskooi vormt het hart van het natuurbeheer van het Hijkerveld. Dagelijks verlaat de kudde Schoonebeker heideschape de stal om de heide te ontdoen van gras en opslag van struiken en bomen. 's Avonds keren ze terug en laten ze de mest in de potstal achter die later weer in de akkers wordt verwerkt. In het zomerseizoen verlaten de dieren om een uur of half tien de schaapskooi om er rond half vijf terug te

keren. Naast de schaapskooi staat het informatiecentrum van Het Drentse Landschap. De toegang is gratis. Onderweg zal het u opvallen dat er op sommige stukken van het veld bijna alleen heide groeit, terwijl bij andere tussen de heide het pijpenstrootje welig tiert. Regelmatig laat Het Drentse Landschap een deel van het veld afplaggen. Het verwijderen van de voedselrijke bovenlaag geeft de heide meteen een flinke voorsprong. Het ven dat u op een gegeven moment links van het pad ziet, is geen gewone veenplas. Het is ontstaan toen de vloeivelden van de toenmalige aardappelmeelfabriek Oranje de laagten in dit deel van het Hijkerveld overstroomden. Hier groeien andere waterplanten dan elders in de veentjes op de hei. Op zomeravonden kwaken de groene kikkers zich in het ven massaal de longen uit het lijf.

7 Genieten van een schitterend uitzicht!

Maak van de gelegenheid gebruik om op dit licht glooiende pad met volle teugen van het Hijkerveld te genieten. Het uitzicht is overweldigend mooi. Een weidsheid die je in het huidige Drenthe vrijwel nergens meer zo intensief kunt ondergaan. Is het een wonder dat de meeste mensen denken dat het landschap hier eeuwenoud is. Vergis u niet, links van het pad ziet u nog de stobben van dennen en sparren in de heide staan. Een jaar of twintig geleden zou u hier langs de bosrand hebben gelopen.

8 Vergroten door verwerven

Vrijwel elk jaar wordt het Hijkerveld een stukje groter. Regelmatig verwerft Het Drentse Landschap landbouwgronden aan de rand van het veld die na verloop van tijd onderdeel van het natuurterrein gaan uitmaken. Soms wordt het bovenste laagje teelaarde verwijderd om zo de grond sneller te verschralen.

9 Adders

Een garantie kunnen we u niet geven, maar het is goed mogelijk dat er op een zomerse dag een adder in het mulle zand naast het fietspad ligt te zonnen. Blijf rustig even

Adder

kijken, hij zal u beslist niets doen. Behalve door een paar honderd adders wordt het veld verder bewoond door o.a. kikkers in alle soorten en maten, hagedissen en maar liefst zo'n dertig soorten vlinders waaronder een aantal zeer zeldzame soorten. Er zijn weinig plaatsen in Nederland waar zoveel vlindersoorten leven.

De Schoonebekers van het Hijkerveld

Schoonebeker schapen zijn fors gebouwd, ze hebben grote, nieuwsgierige ogen, een kromme neus, lange oren, een lange staart, een gevlekte, soms zelfs zwarte vacht en een buitengewoon gezonde eetlust.

Eigenlijk zou de Schoonebeker Westerborker

moeten heten, want de schaapskudde van Westerbork was in de jaren zeventig de enige kudde met raszuivere Schoonebekers. Er waren op een gegeven moment nog maar 160 Schoonebekers over. De helft van de Westerborker kudde kwam in 1981 in het bezit van Het Drentse Landschap. Op het Hijkerveld vormden ze het begin van een nieuwe schaapskudde.

De schaapskooi op het Hijkerveld heeft zich ontwikkeld tot een erkend fokcentrum van de Stichting Zeldzame Huisdierrassen.

De kudde telt op dit moment zo'n 300 ooien die voor de fokkerij worden ingezet.

In de zomertijd trekt de herder met ongeveer 700 dieren de hei op.

[Zie ook het youtube filmpje over het gebied.](#)

Vakantie bij Het Drentse Landschap?

Stichting Het Drentse Landschap heeft een aantal prachtig gelegen vakantiewoningen in of vlakbij natuurgebieden. Het zijn zéér bijzondere woningen die herinneren aan het Drenthe van weleer.

Wilt u meer weten? Kijk op

www.drentslandschap.nl/vakantiewoningen

of bel tijdens kantooruren (0592) 30 41 39.

Stichting Het Drentse Landschap

Postbus 83, 9400 AB Assen

(0592) 31 35 52

info@drentslandschap.nl

www.drentslandschap.nl

Volg ons op:

Het Drentse Landschap

